

Уроч Вх № 251/11.01.2018г

Р Е Ц Е Н З И Я

Върху дисертационен труд за присъждане на образователната и
научна степен „ДОКТОР”

Тема: Възрастови особености в развитието на специфичната
работоспособност на подрастващи хандбалисти

Докторант: Сашо Георгиев Чанев

Рецензент: Проф. Давид Велчев Давидов, ДН

I. Актуалност на темата.

Поздравявам докторанта Сашо Чанев и неговия научен
ръководител проф. Росица Църова за избора на темата.

Дълговечен е стремежът на човека към непрекъснато подобряване
ефективността на неговата разнообразна дейност. През годините този
стремеж провокира активността – устрема на човека и обществото
към съвършенство. Незаменимо средство на системния подход при
разкриване иманентната същност на този многофакторен процес е
научната аргументация.

Днес благодарение на науката социалната значимост на
физическото възпитание и спорта е превърната в катализатор на
развитието, усъвършенстването и прогреса.

Оптимизирането на педагогическия процес е перманентна задача
на специалистите в спорта. Проведените целеви научни изследвания
съдействат за непрекъснато подобряване ефективността на
обучението и тренировката. Без съмнение този процес има своята

специфика при различните спортни дисциплини. Именно затова самата ориентация на докторанта към този важен за науката и практиката проблем заслужава висока оценка.

II. Данни за докторанта.

Сашо Георгиев Чанев е завършил висше образование във ВИФ „Георги Димитров” / Сега Национална спортна академия „Васил Левски”/ през 1991 година. В бакалавърската степен придобива първа специалност Учител по физическо възпитание в Учителски факултет и втора специалност - Треньор по хандбал в Треньорски факултет.

По-голяма част от професионалния стаж на С. Чанев е на спортно-педагогическото поприще. От 1994 година до сега той е преподавател по хандбал в катедрата по Баскетбол, волейбол и хандбал на НСА „Васил Левски”. Бил е треньор по хандбал на всички възрастово-полови групи у нас и в чужбина. Ръководените от него отбори са заемали призови места в различни по ранг състезания. Докторантът е утвърден експерт в менажирането на разнообразни спортни прояви и състезания, участие в квалификационни комисии, разработка на Проекти за развитието на хандбала, Програми на ММС „Спорт в свободното време”, „Спорт в детските градини”, „Развитие на спортните клубове” и др.

Сашо Чанев участва активно в различни управленски структури. Той е член на Академичния съвет на НСА „Васил Левски”, член на Факултетния съвет на Учителски факултет, член на Треньорско-методическата комисия към Българската федерация по хандбал, Председател на Хандбален клуб в НСА „Васил Левски” и др.

III. Реализация предмета на изследване.

В теоретичното проучване Сашо Чанев показва добра осведоменост по проблема.. Обсъдени са 13 докторски труда, изследвания и публикации на известни специалисти и научни работници. По-голямата част от анализиранияте материали / 54% / са публикувани през последните 10 – 15 години.

Заслужава да се отбележи, че докторантът разглежда спорта не само като спортно-техническо усъвършенстване а и като изключителен социален феномен. В цялото изложение той натрапва своето убеждение, че спортът формира индивиди с висок социален статус, че той изгражда личности чийто стремления и мечти почиват на реалността.

Просторно са характеризирани възрастовите особености на подрастващите. Тук изложението не е само обзорно. В него авторът търси и намира подкрепа на своите идеи дори в периферно разположените по темата източници.

Ретроспективно е представено формирането и функционирането на системата за детско-юношеския спорт. В аналитичната част са посочени причините за динамиката на промените. Подчертано е, че мерките за реформиране на системата през последните години не са довели до подобряване на нейното функциониране. Като ярък пример в това отношение, обаче, не е представен задоволително моделът на ДЮС по хандбал в Р. България.

В литературния анализ подobaващо внимание е отделено на спортно-педагогическия контрол. Той е разгледан като задължително изискване за обективна оценка на здравния статус, на физическата,

двигателна и игрова кондиция, като условие за оптимизиране на практическата работа.

Процедурната част на темата е разработена методически правилно. Анализът на литературните източници дава възможност на докторанта да конструира конкретна представа за предстоящото изследване. Практическата реализация за тази представа намира приложение при дефинитивното формулиране на хипотезата, целта и задачите на изследване.

Използваният инструментариум в задоволителна степен осигурява информация за състоянието на физическото развитие, двигателните, технико-тактически и психически способности на изследвания контингент. Емпиричните данни за зависимите променливи величини са установени чрез утвърдени в науката подходи. Конкретните методики са представени добре. По-голяма прецизност е необходима при описанието и инструкцията за изпълнение на спортно-педагогическите тестове.

В проведеното изследване С. Чанев получава голямо количество информация. Тя е обработена с подходящи статистически методи, които осигуряват надеждни доказателства за характеризиране на наблюдаваните явления.

Анализът е придружен с графично представяне на резултатите. Това е напълно оправдано, защото по този начин количествените данни се представят в уплътнен вид, което позволява да се открие важното, основното, главното, да се очераат по-ясно реално съществуващите тенденции.

При анализа на количествената информация докторантът не само описва състоянието на наблюдаваните показатели, но ги и анализира, търси причините за промените, опитва се да вникне по-дълбоко в интелектуалното съдържание на статистическите параметри, да

надникне зад числата, да обобщи и направи верни заключения и предложения за практиката.

Според мен фактическият материал от проведеното изследване има много по-голям потенциал. Той не е реализиран напълно поради пестеливостта на анализа при проследяване динамиката на промените. В този смисъл съдържащата се информация в представените материали не е използвана до край. Това от своя страна разкрива перспективи за бъдещата научна работа на Сашо Чанев.

Направените изводи произтичат от извършеното изследване. Авторефератът отразява основните положения на дисертационния труд. Представени са копия от три публикации, които представляват идеални части от труда. Те са публикувани в списание Спорт и наука както следва: 2013 г. Изв. брой № 3; 2017 г. Изв. брой № 2 и 2017 година брой № 5.

IV. По-съществени приноси на дисертационния труд са:

1. Проучена е значителна по обем научна литература посветена на проблема за детско-юношеския спорт.
2. Проведен е добре подготвен и организиран констативен експеримент.
3. Характеризирани са физическото развитие, двигателните, тактико-технически и психически способности на подрастващи хандбалисти – възраст 17–19 години.
4. Установена е йерархията на зависимостите и факторните тегла на широка гама показатели при подрастващи хандбалисти 17-19 год.
5. Разработена е нормативна система за оценка на физическото развитие и специфичната работоспособност на подрастващи хандбалисти – възраст 17-19 години.

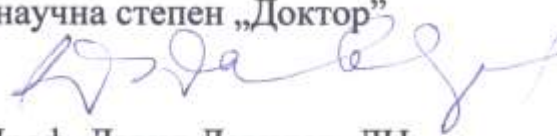
6. Разработен е модел за оптимизирано управление на спортната подготовка на подрастващи хандбалисти – възраст 17-19 години.

З а к л ю ч е н и е

Обсъжданият дисертационен труд отговаря на изискванията на Правилника за придобиване на научни степени в НСА „В. Левски”. Той съдържа научни и научно-приложни резултати, които представляват принос към теорията и практиката. Чрез неговото разработване докторантът показва, че има теоретични знания и способности за самостоятелни научни изследвания.

Предлагам, с убеденост, на уважаемото жури да присъди на
Сашо Георгиев Чанев Образователната и научна степен „Доктор”

София, 22.12. 2017 г.

Проф. Давид Давидов, ДН